2024/200

4.1.2024.

Sporazum između Europske unije i Kneževine Lihtenštajna o dodatnim pravilima za instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, za razdoblje od 2021. do 2027.

EUROPSKA UNIJA, dalje u tekstu „Unija”,

i

KNEŽEVINA LIHTENŠTAJN, dalje u tekstu: „Lihtenštajn”,

dalje u tekstu zajednički „stranke”,

UZIMAJUĆI U OBZIR Protokol između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ([1]) („Protokol o pridruživanju”),

BUDUĆI DA:

(1) Unija je uspostavila, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike („BMVI”) Uredbom (EU) 2021/1148 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) („Uredba o BMVI-ju”) .

(2) Uredba o BMVI-ju predstavlja razvoj schengenske pravne stečevine u smislu Protokola o pridruživanju.

(3) BMVI, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, poseban je instrument u kontekstu schengenske pravne stečevine osmišljen za osiguravanje snažnog i djelotvornog europskog integriranog upravljanja granicama na vanjskim granicama, uz istodobnu zaštitu slobodnog kretanja osoba, uz potpuno poštovanje obveza država članica i zemalja pridruženih Schengenu u pogledu temeljnih prava, te potporu ujednačenoj provedbi i modernizaciji zajedničke vizne politike, čime se doprinosi visokoj razini sigurnosti u državama članicama i zemljama pridruženih Schengenu.

(4) Člankom 7. stavkom 6. Uredbe o BMVI-ju predviđena je izrada aranžmana radi utvrđivanja prirode i načinâ sudjelovanja u BMVI-ju zemalja pridruženih provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine.

(5) BMVI pruža mogućnost provedbe djelovanjâ u okviru podijeljenog, izravnog i neizravnog upravljanja, a ovim bi se Sporazumom trebalo omogućiti da se takva provedba putem izravnog i neizravnog načina upravljanja ostvari u Lihtenštajnu u skladu s načelima i pravilima Unije o financijskom upravljanju i kontroli.

(6) S obzirom na administrativno opterećenje koje bi Lihtenštajnu nametnuli zahtjevi Uredbe (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) za provedbu ograničenih dodijeljenih sredstava na temelju podijeljenog upravljanja, potpora Lihtenštajnu na temelju Uredbe o BMVI-ju koja proizlazi iz prava na dodjelu sredstava trebala bi se prvenstveno provoditi u okviru izravnog upravljanja u skladu s dijelom prvim glavom VIII. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]).

([1]) SL EU L 160, 18.6.2011., str. 21.

([2]) Uredba (EU) 2021/1148 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL EU L 251, 15.7.2021., str. 48.).

([3]) Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL EU L 231, 30.6.2021., str. 159.).

([4]) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL EU L 193, 30.7.2018., str. 1.).

(7) S obzirom na *sui generis* prirodu schengenske pravne stečevine i važnost njezine ujednačene primjene za cjelovitost schengenskog područja, pravila o izravnom upravljanju trebala bi se primjenjivati na subjekte u Lihtenštajnu na isti način kao i na bilo koji drugi subjekt prihvatljiv za financiranje sredstvima Unije.

(8) Kako bi se olakšali izračun i upotreba godišnjih doprinosa koje Lihtenštajn treba dati za BMVI, doprinosi Lihtenštajna za razdoblje od 2021. do 2027. trebali bi se isplaćivati u četiri godišnje rate od 2024. do 2027. Od 2024. do 2025. godišnji doprinosi trebali bi se utvrditi kao fiksni iznosi, dok bi se doprinosi za 2026. i 2027. trebali utvrditi 2026. na temelju nominalnog bruto domaćeg proizvoda svih država koje sudjeluju u BMVI-ju, uzimajući u obzir stvarno izvršena plaćanja.

(9) U skladu s načelom jednakog postupanja Lihtenštajn bi trebao imati koristi od svakog viška prihoda kako je definirano u članku 86. Uredbe (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]) („Uredba o ETIAS-u"). U okviru BMVI-ja financijski doprinosi Lihtenštajna BMVI-ju trebali bi se razmjerno su smanjiti.

(10) Zakonodavstvo Unije o zaštiti podataka, uključujući Uredbu (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ([6]), obuhvaćeno je Sporazumom o Europskom gospodarskom prostoru ([7]) i uključeno u Prilog XI. tom sporazumu. Lihtenštajn stoga primjenjuje tu uredbu.

(11) Lihtenštajn ne obvezuje Povelja Europske unije o temeljnim pravima, ali je stranka te stoga poštuje prava i načela priznata Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i njezinim protokolima kao i u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima. Upućivanja u Uredbi o BMVI-ju i ovom Sporazumu na Povelju Europske unije o temeljnim pravima trebalo bi stoga tumačiti kao upućivanja na tu konvenciju i njene protokole koje je Lihtenštajn ratificirao, kao i na članak 14. te deklaracije.

(12) Lihtenštajn trebao bi provoditi BMVI i ovaj Sporazum u skladu s Pariškim sporazumom i ciljevima održivog razvoja iz Programa Ujedinjenih naroda do 2030.,

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

Članak 1.

Područje primjene

Ovim se Sporazumom utvrđuju dodatna pravila potrebna za sudjelovanje Lihtenštajna u Instrumentu za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike („BMVI") u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama za programsko razdoblje od 2021. do 2027. u skladu s člankom 7. stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/1148 („Uredba o BMVI-ju").

Članak 2.

Financijsko upravljanje i kontrola

1. U provedbi Uredbe o BMVI-ju Lihtenštajn poduzima potrebne mjere kako bi se osiguralo poštovanje odredaba relevantnih za financijsko upravljanje i kontrolu, koje su utvrđene u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i u pravu Unije čija pravna osnova proizlazi iz UFEU-a.

([5]) Uredba (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. rujna 2018. o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i izmjeni uredaba (EU) br. 1077/2011, (EU) br. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 i (EU) 2017/2226 (SL EU L 236, 19.9.2018., str. 1.).

([6]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL EU L 119, 4.5.2016., str. 1.).

([7]) SL EZ L 1, 3.1.1994., str. 3.

Odredbe iz prvog podstavka su sljedeće:

(a) Članci 33., 36., 61., članci od 97. do 106., članci 115. i 116., članci od 125. do 129., članci od 135. do 144., članci od 150. do 153., članak 154., članak 155. stavci 1., 2., 4., 6. i 7., članci od 180. do 205. te članci od 254. do 257. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 („Financijska uredba”);

(b) Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 ([8]);

(c) Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 ([9]) i Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([10]);

2. U slučaju bilo koje izmjene, stavljanja izvan snage, zamjene ili preinake Financijske uredbe koji su relevantni za BMVI:

(a) Europska komisija („Komisija”) o tome što je prije moguće obavješćuje Lihtenštajn te, na zahtjev Lihtenštajna, daje objašnjenja o takvoj izmjeni, stavljanju izvan snage, zamjeni ili preinaci;

(b) neovisno o članku 13. stavku 4., Komisija, u ime Unije, i Lihtenštajn mogu sporazumno odlučiti o svim izmjenama stavka 1. drugog podstavka točke (a) ovog članka koje su potrebne kako bi se u obzir uzela takva izmjena, stavljanje izvan snage, zamjena ili preinaka.

3. Ako sadržaj akta o izmjeni, stavljanju izvan snage, zamjeni ili preinaci Financijske uredbe može postati obvezujući za Lihtenštajn tek nakon ispunjenja ustavnih zahtjeva, Lihtenštajn o tome obavješćuje Komisiju najkasnije 30 dana nakon obavijesti Komisije u skladu sa stavkom 2. točkom (a). Ako se referendum ne zahtijeva, ta obavijest se upućuje najkasnije 30 dana nakon isteka roka za referendum. Ako se referendum zahtijeva, Lihtenštajn odmah o tome u pisanom obliku obavješćuje Komisiju po ispunjenju svih ustavnih zahtjeva te ima osamnaest mjeseci od datuma te obavijesti da postigne dogovor o potrebnim izmjenama stavka 1. drugog podstavka točke (a), kako je navedeno u stavku 2. točki (b).

4. Od datuma utvrđenog za stupanje na snagu, za Lihtenštajn, akta iz stavka 3. i do obavijesti Lihtenštajna kako je navedeno u stavku 3. da su ispunjeni ustavni zahtjevi i da je postignut dogovor o izmjeni stavka 1. drugog podstavka točke (a), Lihtenštajn, ako je to moguće, privremeno provodi predmetni akt.

5. Pravni subjekti s poslovnim nastanom u Lihtenštajnu mogu sudjelovati u aktivnostima koje se financiraju iz BMVI-ja pod uvjetima jednakima onima koji se primjenjuju na pravne subjekte s poslovnim nastanom u Uniji.

Članak 3.

Opseg sudjelovanja

1. Sredstva Unije dodijeljena Lihtenštajnu izračunana na temelju članka 7. stavka 3. točke (a) Uredbe o BMVI-ju stavljaju se na raspolaganje Lihtenštajnu kao djelovanja Unije u okviru tematskog instrumenta u skladu s člankom 8. stavkom 1. Uredbe o BMVI-ju.

2. Sredstva u okviru posebnih djelovanja iz članka 8. stavka 1. točke (a) Uredbe o BMVI-ju dostupna su Lihtenštajnu na istoj osnovi kao i drugim zemljama pridruženim Schengenu. Odabrana posebna djelovanja Lihtenštajna provode se u okviru izravnog upravljanja. Pristup Lihtenštajna financiranju odnosi se na posebna djelovanja koja su:

(a) dostupna svim zemljama koje sudjeluju u Schengenu i Uredbi o BMVI-ju kako bi se osigurala usklađenost s pravnom stečevinom („dodatna sredstva”); i

([8]) Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL EZ L 292, 15.11.1996., str. 2.).

([9]) Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL EZ L 312, 23.12.1995., str. 1.).

([10]) Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL EU L 248, 18.9.2013., str. 1.).

(b) rezultat odabira provedenog nastavno na pozive na iskaz interesa svim zemljama koje sudjeluju u Schengenu i Uredbi o BMVI-ju.

3. Najkasnije 30 dana nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma i, od 2025., do 15. veljače svake godine, Lihtenštajn obavješćuje Komisiju o djelovanjima koje namjerava provesti kako bi osigurao usklađenost sa schengenskom pravnom stečevinom i ispunjavanje ciljeva BMVI-ja, te proračunu povezanom s tim djelovanjima .

4. Provedba projekata u Lihtenštajnu na temelju Uredbe o BMVI-ju provodi se u skladu s pravilima o izravnom upravljanju u skladu s dijelom prvim glavom VIII. Financijske uredbe.

Članak 4.

Posebna primjena odredaba Uredbe o BMVI-ju

1. Rokovi u kojima se upućuje na stupanje na snagu Uredbe o BMVI-ju tumače se kao upućivanja na datum stupanja na snagu ovog Sporazuma.

2. Upućivanja na Povelju Europske unije o temeljnim pravima tumače se kao upućivanja na Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i njezine protokole koje je Lihtenštajn ratificirao, kao i na članak 14. Opće deklaracije o ljudskim pravima.

3. Lihtenštajn provodi Uredbu o BMVI-ju u skladu s Pariškim sporazumom i ciljevima održivog razvoja Programa Ujedinjenih naroda do 2030.

Članak 5.

Izvršenje

1. Odluke Komisije kojima se osobama koje nisu države nameće novčana obveza izvršive su na državnom području Lihtenštajna.

Izvršenje odluka kako su navedene u prvom podstavku podliježe pravilima parničnog postupka koja su na snazi u Lihtenštajnu. Nadležno tijelo iz trećeg podstavka relevantnoj odluci prilaže nalog za takvo izvršenje, bez drugih formalnosti osim provjere vjerodostojnosti odluke.

Vlada Lihtenštajna u tu svrhu određuje nadležno tijelo i o tome obavješćuje Komisiju. Komisija obavješćuje Sud Europske unije.

Kada su te formalnosti na zahtjev Komisije ispunjene, Komisija može pristupiti izvršenju u skladu s lihtenštajnskim pravom izravnim upućivanjem predmeta nadležnom tijelu iz trećeg podstavka.

Izvršenje se može suspendirati samo odlukom Suda Europske unije. Međutim, pitanja u vezi sa žalbama zbog nepravilnosti pri provedbi izvršenja u nadležnosti su sudova Lihtenštajna.

2. Presude Suda Europske unije donesene u vezi s primjenom arbitražne klauzule sadržane u ugovoru ili sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava unutar područja primjene ovog Sporazuma izvršive su u Lihtenštajnu na isti način kao i odluke Komisije iz stavka 1. prvog podstavka.

Članak 6.

Zaštita financijskih interesa Unije

1. Lihtenštajn:

(a) bori se protiv prijevare i bilo kojih drugih nezakonitih aktivnosti koje utječu na financijske interese Unije mjerama koje imaju učinak odvraćanja i kojima se u Lihtenštajnu osigurava djelotvorna zaštita;

(b) poduzima mjere za borbu protiv prijevare i bilo kojih drugih nezakonitih aktivnosti koje utječu na financijske interese Unije jednake onima koje poduzima radi zaštite vlastitih financijskih interesa; i

(c) koordinira s državama članicama i Komisijom svoje djelovanje koje za cilj ima zaštitu financijskih interesa Unije.

2. Nadležna tijela Lihtenštajna bez odgode obavješćuju Komisiju ili Europski ured za borbu protiv prijevara osnovan Odlukom Komisije 1999/352/EZ, EZUČ, Euratom ([11]) („OLAF") o svakoj uočenoj činjenici ili sumnji koja se odnosi na nepravilnost, prijevaru ili drugu nezakonitu aktivnost koja utječe na financijske interese Unije. Obavješćuje i Ured europskog javnog tužitelja osnovan Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939 ([12]) („EPPO") ako se te činjenice ili sumnje odnose na predmet koji može biti u nadležnosti EPPO-a.

Lihtenštajn i Unija osiguravaju djelotvornu uzajamnu pomoć u slučajevima u kojima nadležna tijela Unije ili Lihtenštajna provode istrage ili sudske postupke, u skladu s primjenjivim pravnim okvirom, u vezi sa zaštitom međusobnih financijskih interesa u okviru područja primjene ovog Sporazuma.

3. Lihtenštajn donosi mjere istovrijedne onima koje Unija donosi u skladu s člankom 325. stavkom 4. UFEU-a, a koje su na snazi na datum potpisivanja ovog Sporazuma.

4. Razmjena informacija između Komisije, OLAF-a, EPPO-a, Revizorskog suda i nadležnih tijela Lihtenštajna odvija se uzimajući u obzir zahtjeve u pogledu povjerljivosti. Osobni podaci uključeni razmjenom informacija zaštićeni su u skladu s primjenjivim pravilima.

Članak 7.

Pregledi i revizije koje provodi Unija

1. Unija ima pravo provoditi tehničke, financijske ili druge vrste pregleda i revizija u prostorima svake fizičke osobe s boravištem u Lihtenštajnu ili bilo koje pravne osobe s poslovnim nastanom u Švicarskoj koja prima sredstva Unije iz BMVI-ja, kao i svake treće strane povezane s izvršenjem sredstava Unije iz BMVI-ja s boravištem ili poslovnim nastanom u Lihtenštajnu. Takve preglede i revizije mogu provoditi Komisija, OLAF i Revizorski sud.

2. Nadležna tijela Lihtenštajna olakšavaju preglede i revizije koje provodi Unija, a koje, ako ta tijela to žele, mogu provoditi zajedno s njima.

3. Pregledi i revizije mogu se provoditi, među ostalim nakon suspenzije prava pravnih subjekata s poslovnim nastanom u Lihtenštajnu koja proizlaze iz primjene ovog Sporazuma ili nakon prestanka ovog Sporazuma u vezi s bilo kojom pravnom obvezom kojom se izvršava proračun Unije koja je unesena prije datuma na koji suspenzija ili prestanak počinje proizvoditi učinke.

Članak 8.

Provjere i inspekcije na terenu

OLAF može na državnom području Lihtenštajna provoditi provjere i inspekcije na terenu povezane s BMVI-jem u skladu s uvjetima utvrđenima u uredbama (Euratom, EZ) br. 2185/96 i (EU) br. 883/2013.

Nadležna tijela Lihtenštajna olakšavaju provjere i inspekcije na terenu koje se, ako ta tijela to žele, mogu provoditi zajedno s njima.

([11]) Odluka Komisije 1999/352/EZ, EZUČ, Euratom od 28. travnja 1999. o osnivanju Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) (SL EZ L 136, 31.5.1999., str. 20.).

([12]) Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO") (SL EU L 283, 31.10.2017., str. 1.).

Članak 9.

Revizorski sud

Nadležnost Revizorskog suda utvrđena u članku 287. stavcima 1. i 2. UFEU-a proširuje se na prihode i rashode povezane s provedbom Uredbe o BMVI-ju od strane Lihtenštajna, uključujući na državnom području Lihtenštajna.

U skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 287. stavku 3. UFEU-a i dijelu prvom glavi XIV. poglavlju 1. Financijske uredbe Revizorski sud može provoditi revizije u prostorijama bilo kojeg tijela koje u ime Unije na državnom području Lihtenštajna upravlja prihodima ili rashodima povezanima s BMVI-jem, uključujući prostorije bilo koje fizičke ili pravne osobe koja prima isplate iz proračuna.

U Lihtenštajnu Revizorski sud provodi revizije u suradnji s nacionalnim revizijskim tijelima ili, ako ona nemaju potrebne ovlasti, u suradnji s nadležnim nacionalnim službama. Revizorski sud i nacionalna revizijska tijela Lihtenštajna surađuju u duhu povjerenja uz istodobno očuvanje svoje neovisnosti. Ta tijela ili službe obavješćuju Revizorski sud o tome namjeravaju li sudjelovati u reviziji.

Članak 10.

Financijski doprinosi

1. Lihtenštajn plaća godišnja plaćanja u proračun BMVI-ja u skladu s formulom navedenom u Prilogu I.

2. Svake godine Komisija može upotrijebiti do 0,75 % od iznosa koje je Lihtenštajn uplatio za financiranje administrativnih rashoda za osoblje ili vanjsko osoblje koje je potrebno za potporu provedbi Uredbe o BMVI-ju i ovog Sporazuma u od strane Lihtenštajna.

3. Nakon odbitka administrativnih rashoda iz stavka 2., preostali iznos godišnjih plaćanja dodjeljuje se kako slijedi:

(a) 70 % za provedbu programa država članica i zemalja pridruženih Schengenu;

(b) 30 % za tematski instrument iz članka 8. Uredbe o BMVI-ju.

4. Iznos jednak godišnjim plaćanjima Lihtenštajna upotrebljava se za doprinos snažnom i djelotvornom europskom integriranom upravljanju granicama na vanjskim granicama.

5. Unija Lihtenštajnu dostavlja informacije o njezinu financijskom sudjelovanju, kako su sadržane u proračunskim i računovodstvenim informacijama te informacijama o uspješnosti i evaluaciji dostavljenima proračunskim tijelima Unije i njezinim tijelima nadležnima za davanje razrješnice u vezi s BMVI-jem.

Članak 11.

ETIAS

1. Udio prihoda ETIAS-a koji bi mogli ostati nakon pokrivanja troškova rada i održavanja ETIAS-a, kako je navedeno u članku 86. Uredbe o ETIAS-u („višak”), oduzima se od konačnog financijskog doprinosa Lihtenštajna za BMVI, u skladu s formulom navedenom u Prilogu II.

2. Lihtenštajn Komisiji podnosi godišnje izvješće o troškovima iz članka 85. stavaka 2. i 3. Uredbe o ETIAS-u za obračunsku godinu do 15. veljače sljedeće godine. Za potrebe tog izvješća Lihtenštajn poštuje sve obveze izvješćivanja koje proizlaze iz Uredbe o ETIAS-u i svih delegiranih akata donesenih na temelju te uredbe.

Članak 12.

Povjerljivost

Informacije koje se u bilo kojem obliku priopće ili prime na temelju ovog Sporazuma smatraju se profesionalnom tajnom i zaštićene su na isti način kao što su slične informacije zaštićene odredbama koje se primjenjuju na institucije Unije i lihtenštajnskim zakonima. Takve se informacije smiju priopćiti samo osobama u institucijama Unije, državama članicama ili Lihtenštajnu kojima su one potrebne za obnašanje njihove službene dužnosti i ne smiju se upotrebljavati u druge svrhe osim za osiguranje učinkovite zaštite financijskih interesa stranaka.

Članak 13.

Stupanje na snagu i trajanje

1. Stranke odobravaju ovaj Sporazum u skladu sa svojim postupcima. One obavješćuju jedna drugu o završetku tih postupaka. Obavijesti se šalju glavnom tajniku Vijeća Europske unije odnosno misiji Lihtenštajna pri Europskoj uniji.

2. Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana prvog mjeseca nakon dana zadnje obavijesti iz stavka 1.

3. Kako bi se osigurao kontinuitet pružanja potpore u relevantnom području politike i omogućila provedba od početka višegodišnjeg financijskog okvira za godine od 2021. do 2027., utvrđenog Uredbom Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 ([13]), mjere obuhvaćene Uredbom o BMVI-ju mogu započeti prije stupanja na snagu Sporazuma, a najranije od 1. siječnja 2021., pod uvjetom da djelovanja nisu dovršena u trenutku dodjele potpore u skladu s Financijskom uredbom.

4. Ovaj se Sporazum može izmijeniti jedino pisanim putem uzajamnom suglasnošću stranaka. Izmjene stupaju na snagu u skladu s istim postupkom koji se primjenjuje na stupanje ovog Sporazuma na snagu.

5. Neovisno o stavku 4. ovog članka, Mješoviti odbor osnovan na temelju članka 3. Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ([14]) („Sporazum o pridruživanju”) ovlašten je u pregovorima dogovoriti i donijeti potrebne izmjene članka 2. stavka 1. drugog podstavka točke (a) ovog Sporazuma u slučaju obavijesti u skladu s člankom 15. stavkom 2. ovog Sporazuma u okolnostima kada nije postignut dogovor u skladu s člankom 2. stavcima 2. ili 3. ovog Sporazuma.

6. Uz iznimku članka 5., stranke privremeno primjenjuju ovaj Sporazum od dana nakon dana njegova potpisivanja, ne dovodeći u pitanje ustavne zahtjeve.

Članak 14.

Rješavanje sporova

U slučaju spora povezanog s primjenom ovog Sporazuma primjenjuje se postupak iz članka 10. Sporazuma o pridruživanju.

([13]) Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.-2027. (SL EU L 433 I, 22.12.2020., str. 11.).

([14]) SL EU L 53, 27.2.2008., str. 52.

Članak 15.

Suspenzija

1. Prava pravnih subjekata s poslovnim nastanom u Lihtenštajnu koja proizlaze iz primjene ovog Sporazuma Unija može suspendirati u skladu sa stavcima od 5. do 7. ovog članka:

(a) u slučaju potpunog ili djelomičnog neplaćanja financijskog doprinosa koji Lihtenštajn treba platiti;

(b) ako je Financijska uredba predmet izmjene, stavljanja izvan snage, zamjene ili preinake koji su relevantni za BMVI i ako u roku od 30 dana od stupanja na snagu takve izmjene, stavljanja izvan snage, zamjene ili preinake nije postignut dogovor u skladu s člankom 2. stavkom 2. ovog Sporazuma, ili, ako je primjenjivo, u roku od 18 mjeseci od obavijesti Lihtenštajna da akt o izmjeni, stavljanju izvan snage, zamjeni ili preinaci Financijske uredbe može postati obvezujući za Lihtenštajn tek nakon ispunjenja ustavnih zahtjeva; ili

(c) u okolnostima u kojima je Financijska uredba predmet izmjene, stavljanja izvan snage, zamjene ili preinake koji su relevantni za BMVI, a Lihtenštajn je obavijestio Komisiju u skladu s člankom 2. stavkom 3. ovog Sporazuma da akt o izmjeni, stavljanju izvan snage, zamjeni ili preinaci Financijske uredbe može postati obvezujući za Lihtenštajn tek nakon ispunjenja ustavnih zahtjeva, a Lihtenštajn ne može privremeno provesti predmetni akt ili mjeru kako je navedeno u članku 2. stavku 4. ovog Sporazuma.

2. Unija obavješćuje Lihtenštajn o svojoj namjeri da suspendira prava pravnih subjekata s poslovnim nastanom u Lihtenštajnu koja proizlaze iz primjene ovog Sporazuma te se u tom slučaju to pitanje službeno uvrštava na dnevni red Mješovitog odbora osnovanog na temelju članka 3. Sporazuma o pridruživanju („Mješoviti odbor”).

3. Saziva se Mješoviti odbor, a sastanak se održava u roku od 30 dana od obavijesti iz stavka 2. Mješoviti odbor ima 90 dana za rješavanje tog pitanja, računajući od dana usvajanja dnevnog reda na koji je predmet uvršten u skladu sa stavkom 2. Ako Mješoviti odbor ne može riješiti pitanje u roku od 90 dana, taj se rok produljuje za 30 dana s ciljem postizanja konačnog rješenja.

4. Ako Mješoviti odbor ne može riješiti pitanje u roku predviđenom u stavku 3., Unija može suspendirati prava pravnih subjekata s poslovnim nastanom u Lihtenštajnu koja proizlaze iz primjene ovog Sporazuma kako je navedeno u stavcima od 5. do 7.

5. U slučaju suspenzije, pravni subjekti s poslovnim nastanom u Lihtenštajnu ne ispunjavaju uvjete za sudjelovanje u postupcima dodjele koji još nisu dovršeni u trenutku kada suspenzija počne proizvoditi učinke. Postupak dodjele smatra se završenim kad se kao rezultat tog postupka preuzmu pravne obveze.

6. Suspenzija ne utječe na pravne obveze koje su s pravnim subjektima s poslovnim nastanom u Lihtenštajnu sklopljene prije nego što ta suspenzija počne proizvoditi učinke. Ovaj se Sporazum nastavlja primjenjivati na takve pravne obveze.

7. Sve radnje potrebne za zaštitu financijskih interesa Unije i osiguravanje ispunjavanja financijskih obveza koje proizlaze iz obveza preuzetih na temelju ovog Sporazuma prije suspenzije mogu se provesti i nakon suspenzije.

8. Unija odmah obavješćuje Lihtenštajn nakon što primi uplatu financijskog ili operativnog doprinosa, kada prestane nepoštovanje članka 2. stavka 2. ovog Sporazuma ili kada se riješi pitanje povezano s Financijskom uredbom. Suspenzija se ukida s trenutačnim učinkom nakon te obavijesti.

9. Od dana ukidanja suspenzije pravni subjekti Lihtenštajna ponovno ispunjavaju uvjete u postupcima dodjele pokrenutima nakon tog datuma kao i postupcima dodjele pokrenutima prije tog datuma za koje nije istekao rok za podnošenje zahtjeva.

Članak 16.

Prestanak

1. Unija ili Lihtenštajn mogu okončati ovaj Sporazum obavješćivanjem druge stranke o svojoj odluci. Primjena Sporazuma prestaje tri mjeseca nakon datuma takve obavijesti. Obavijesti se šalju glavnom tajniku Vijeća Europske unije odnosno misiji Lihtenštajna pri Europskoj uniji.

2. Ovaj Sporazum automatski prestaje u slučaju prestanka Protokol o pridruživanju u skladu s člankom 11. Protokola o pridruživanju.

3. U slučaju prestanka ovog Sporazuma u skladu sa stavkom 1., operacije u kojima su pravne obveze preuzete nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, a prije njegova prestanka, nastavljaju do njihova završetka pod uvjetima utvrđenima u ovom Sporazumu.

4. Sve radnje potrebne za zaštitu financijskih interesa Unije i osiguravanje ispunjavanja financijskih obveza koje proizlaze iz obveza preuzetih na temelju ovog Sporazuma prije njegova prestanka mogu se provesti i nakon prestanka ovog Sporazuma.

5. Stranke uzajamnom suglasnošću rješavaju sve ostale posljedice prestanka ovog Sporazuma.

Članak 17.

Jezici

Ovaj je Sporazum sastavljen u po dva primjerka na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, hrvatskom, irskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom i talijanskom jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan.

U POTVRDU TOGA, niže potpisani opunomoćenici, propisno ovlašteni u tu svrhu, potpisali su ovaj Sporazum.

Съставено в Брюксел на двадесет и осми ноември две хиляди двадесет и трета година.

Hecho en Bruselas, el veintiocho de noviembre de dos mil veintitrés.

V Bruselu dne dvacátého osmého listopadu dva tisíce dvacet tři.

Udfærdiget i Bruxelles den otteogtyvende november to tusind og treogtyve.

Geschehen zu Brüssel am achtundzwanzigsten November zweitausenddreiundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne kolmanda aasta novembrikuu kahekümne kaheksandal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι οκτώ Νοεμβρίου δύο χιλιάδες είκοσι τρία.

Done at Brussels on the twenty-eighth day of November in the year two thousand and twenty three.

Fait à Bruxelles, le vingt-huit novembre deux mille vingt-trois.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an t-ochtú lá is fiche de mhí na Samhna sa bhliain dhá mhíle fiche a trí.

Sastavljeno u Bruxellesu dvadeset osmog studenoga godine dvije tisuće dvadeset treće.

Fatto a Bruxelles, addì ventotto novembre duemilaventitré.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit trešā gada divdesmit astotajā novembrī.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt trečių metų lapkričio dvidešimt aštuntą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-huszonharmadik év november havának huszonnyolcadik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tmienja u għoxrin jum ta' Novembru fis-sena elfejn u tlieta u għoxrin.

Gedaan te Brussel, achtentwintig november tweeduizend drieëntwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego ósmego listopada roku dwa tysiące dwudziestego trzeciego.

Feito em Bruxelas, em vinte e oito de novembro de dois mil e vinte e três.

Întocmit la Bruxelles la douăzeci și opt noiembrie două mii douăzeci și trei.

V Bruseli dvadsiateho ôsmeho novembra dvetisícdvadsaťtri.

V Bruslju, osemindvajsetega novembra dva tisoč triindvajset.

Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenäkahdeksantena päivänä marraskuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkolme.

Som skedde i Bryssel den tjugoåttonde november år tjugohundratjugotre.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

За Княжество Лихтенщайн
Por el Principado de Liechtenstein
Za Lichtenštejnské knížectví
For Fyrstendømmet Liechtenstein
Für das Fürstentum Liechtenstein
Liechtensteini Vürstiriigi nimel
Για το Πριγκιπάτο του Λιχτενστάιν
For the Principality of Liechtenstein
Pour la Principauté de Liechtenstein
Thar ceann Prionsacht Lichtinstéin
Za Kneževinu Lihtenštajn
Per il Principato del Liechtenstein
Lihtenšteinas Firstistes vārdā –
Lichtenšteino Kunigaikštystės vardu
A Liechtensteini Hercegség részéről
Għall-Prinċipat tal-Liechtenstein
Voor het Vorstendom Liechtenstein
W imieniu Księstwa Liechtensteinu
Pelo Principado do Listenstaine
Pentru Principatul Liechtenstein
Za Lichtenštajnské kniežatstvo
Za Kneževino Lihtenštajn
Liechtensteinin ruhtinaskunnan puolesta
För Furstendömet Liechtenstein

PRILOG I.

FORMULA ZA IZRAČUN GODIŠNJIH FINANCIJSKIH DOPRINOSA ZA RAZDOBLJE OD 2021. DO 2027. TE POJEDINOSTI O PLAĆANJU

1. Pri izračunu financijskog doprinosa uzima se u obzir iznos iz članka 7. stavka 2. Uredbe o BMVI-ju.

2. Za godine 2024. i 2025. Lihtenštajn izvršava godišnja plaćanja u proračun BMVI-ja prema tablici u nastavku:

(Svi su iznosi u EUR)

	2024.	2025.
Lihtenštajn	739 017	739 017

Lihtenštajn je dužan platiti financijske doprinose iz ovog članka neovisno o datumu potpisivanja sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava.

3. Financijski doprinos Lihtenštajna BMVI-ju za 2026. i 2027. izračunava se kako slijedi:

Za svaku pojedinu godinu od 2020. do 2024. podaci o nominalnom bruto domaćem proizvodu (BDP) Lihtenštajna prema podacima Eurostata dostupnima 31. ožujka 2026. (BDP u tekućim cijenama) dijele se sa zbrojem nominalnog BDP-a svih država koje sudjeluju u BMVI-ju za svaku predmetnu godinu. Prosjek dobivenih pet postotaka za godine od 2020. do 2024. primjenjuje se na:

— zbroj odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iz donesenog proračuna i naknadnih izmjena ili prijenosa kako su preuzeti na kraju svake godine za BMVI za godine od 2021. do 2025.,

— godišnja odobrena sredstva za preuzimanje obveza iz donesenog proračuna za BMVI za 2026. dodijeljena početkom 2026., i

— godišnja odobrena sredstva za preuzimanje obveza u skladu s proračunom za BMVI za 2027. kako su uključena u nacrt općeg proračuna Unije za financijsku godinu 2027. koji je donijela Komisija;

kako bi se dobio ukupni iznos koji Lihtenštajn treba platiti tijekom cijelog razdoblja provedbe BMVI-ja.

Od tog se iznosa oduzimaju godišnja plaćanja koja je Lihtenštajn stvarno izvršio u skladu s točkom 2. kako bi se dobio ukupni iznos doprinosa Lihtenštajna za 2026. i 2027. Polovina tog ukupnog iznosa plaća se 2026., a druga polovina 2027.

4. Financijski doprinos plaća se u eurima, a izračun iznosa koje treba platiti ili primiti izražava se isto u eurima.

5. Lihtenštajn plaća svoj financijski doprinos najkasnije 45 dana nakon primitka obavijesti o terećenju. Svako kašnjenje u plaćanju doprinosa dovodi do plaćanja zateznih kamata na nepodmireni iznos od datuma njegova dospijeća. Kao kamatna stopa uzima se stopa koju Europska središnja banka primjenjuje na svoje glavne operacije refinanciranja, kako je objavljeno u seriji C *Službenog lista Europske unije*, i koja je na snazi prvog kalendarskog dana u mjesecu dospijeća, uvećana za 3,5 postotnih bodova.

PRILOG II.

FORMULA ZA IZRAČUN UDJELA LIHTENŠTAJNA U POTENCIJALNO PREOSTALIM PRIHODIMA KAKO JE DEFINIRANO U ČLANKU 86. UREDBE O ETIAS-u

Za svaku financijsku godinu za koju je nastao višak kako je definirano u članku 86. Uredbe o ETIAS-u, a završava s financijskom godinom 2026., nominalni bruto domaći proizvod (BDP) Lihtenštajna prema podacima Eurostata dostupnima 31. ožujka (BDP u tekućim cijenama) dijeli se sa zbrojem nominalnog BDP-a svih država koje sudjeluju u ETIAS-u za predmetnu godinu.

Prosjek dobivenih postotaka primjenjuje se na ukupne ostvarene viškove. Financijski doprinos Lihtenštajna za 2027. namijenjen tematskom instrumentu umanjuje se za dobiveni iznos.